

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/41/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418200364
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4418200364.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Pogranovej a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: V. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. - K. B., W. XXXX/XX, právne zastúpená JUDr. Martinom Kubovičom, LL.M., MSc, advokátom, so sídlom Sereď, M. R. Štefánika 3080/14, proti odporcovi: V. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. - K. B., W. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Ivanou Starzykovou, advokátkou so sídlom Šurany, M. R. Štefánika 14, o určenie výživného na manželku, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10. apríla 2018, č. k. 5Pc/2/2018-35, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o trovách konania p o t v r d z u j e.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nové Zámky ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 2, 52, § 53, § 55, § 57, § 58 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V rozhodnutí uviedol, že navrhovateľka sa svojím návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 23. 01. 2018 domáhala, aby súd prvej inštancie uložil povinnosť jej manželovi prispievať na výživu navrhovateľky mesačne sumou 200 eur, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie na deň 10. 04. 2018, pred otvorením ktorého navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzala návrh späť v celom rozsahu, žiadala konanie zastaviť a zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie na základe späťvzatia návrhu zo strany navrhovateľky konanie v celom rozsahu zastavil. Súd uviedol, že súhlas odporcu so späťvzatím potrebný nebol, nakoľko k späťvzatiu došlo pred otvorením pojednávania. Súd o nároku na náhradu trov konania týkajúceho sa účastníkov tohto konania, ktoré bolo zastavené pred otvorením pojednávania, rozhodol v podľa § 52 CMP z dôvodu, že v konaniach upravených Civilným mimosporovým poriadkom si každý z účastníkov platí trovy konania sám a žiaden nemá nárok na ich náhradu od iného účastníka a nejedná sa o konanie v zmysle ustanovenia § 53 CMP. Súd pritom nezistil ani žiadne okolnosti, ktoré by dovoľovali uplatniť použitie ustanovenia § 55 CMP. Odporca požadované výživné navrhovateľke totiž zaplatil ešte pred otvorením pojednávania a to už dňa 13. 03. 2018, čo v písomnom späťvzati návrhu potvrdila aj navrhovateľka, čiže v dostatočnom predstihu pred pojednávaním, tak aby sa predišlo zbytočnému navyšovaniu trov konania spojených s účasťou na pojednávaní. Navrhovateľka však vzala návrh späť až pred otvorením pojednávania, t. j. dňa 10. 04. 2018, preto súd dospel k záveru, že priznanie trov navrhovateľky by nebolo spravodlivé.

2. Proti výroku o nároku na náhradu trov konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka v zastúpení právneho zástupcu podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, domáhajúc sa, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil tak, že navrhovateľka má voči odporcovi nárok na náhradu

trov konania v rozsahu 100 %. V odvolaní uviedla, že skutočnosť, že odporca sa dal právne zastúpiť neodôvodňuje nepriznanie náhrady trov konania, nakoľko to je jeho právo. Ak by tomu tak bolo, tak potom by sa vôbec nepriznávali náhrady trov konania v súdnych konaniach. Stačilo by teda dať sa zastúpiť právnym zástupcom. Odporca nezaplatil výživné vo výške 200 eur už 13. 03. 2018, ale až 13. 03. 2018. Poukázala na skutočnosť, že odporcovi bol návrh doručený dňa 16. 02. 2018, ale aj napriek tomu zaplatil výživné až dňa 13. 03. 2018. Následne v súlade so zákonom vzala návrh späť. Záverom však zdôraznila, že návrh bol podaný dôvodne, pretože odporca neplatil výživné. Ďalej poukázala na skutočnosť, že je na rodičovskej dovolenke, sama sa stará o maloleté dieťa, nepoberá rodičovský príspevok a ani prídavok na dieťa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti zastala názor, že v jej prípade je spravodlivé požadovať náhradu trov konania.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľky podané nebolo.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu danom § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a tento podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správny. Zároveň aplikoval § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil s napadnutým výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením a na tieto v plnom rozsahu poukazuje.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd dodáva, že náhrada trov konania plní v civilnom procese dve základné funkcie, a to funkciu preventívnu a funkciu sankčnú. Uvedené zásady nie je možné uplatňovať v konaní podľa Civilného mimosporového poriadku. V týchto konaniach preto platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám a žiaden z nich nemá nárok na náhradu od iného účastníka. Konania podľa Civilného mimosporového poriadku sú spravidla uskutočňované vo verejnom záujme a aj prípadnému navrhovateľovi, pokiaľ sa konanie začalo na návrh, nemožno klásť na ťarchu, pokiaľ konanie vyvolal, hoci si nebol úplne istý, či súd jeho návrhu vyhovie. Toto všeobecné pravidlo je prelomené v dvoch prípadoch:

a. Náhradu trov konania možno priznať v prípade, že to ustanovuje zákon (vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov v súlade so zásadou úspechu za kumulatívneho splnenia podmienky, ak to možno spravodlivo požadovať) - § 53 CMP.

b. Vo všetkých konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé - § 55 CMP.

Ak nie sú splnené podmienky pre aplikáciu § 53 alebo § 55 CMP, súd v meritórnom rozhodnutí rozhodne o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb je upravené v druhej časti, prvej hlavy CMP. Pri začleňovaní jednotlivých typov konaní do CMP sa prioritne vychádza z kritéria stanoveného v čl. 1 CMP, a to z hľadiska ochrany konkrétneho verejného záujmu. Nepochybne je potrebné konštatovať, že v prípade výživného a iných nárokov je takýto verejný záujem prítomný, keď sa vychádza predovšetkým z úlohy, ktorú pri regulácii spoločenských vzťahov výživné plní, a to je snaha zabezpečiť pre členov rodiny uspokojovanie materiálnych potrieb, a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. V tomto druhu konaní nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania, s výnimkou, že sú splnené predpoklady podľa § 55 CMP, ktoré predstavuje tzv. materiálny korektív. Aplikácia ustanovenia § 55 CMP predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, a preto musí takáto výnimka náležite odôvodnená. Predpoklad, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, musí súd vyhodnotiť z úradnej moci, za predpokladu, že si účastník konania alebo iná osoba uplatnila nárok na náhradu trov konania a nejde o konania vymenované v § 53 CMP. Pri hodnotení kritéria, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, by nemal súd ako na jediné kritérium zohľadňovať osobné a

majetkové pomery účastníkov. Relevantné by mali byť práve okolnosti prejednávanej veci. Tu je potrebné odlíšiť prípadné jednorazové obštrukcie, ktoré vznikli zavineným konaním niektorého z účastníkov, kde je potrebné aplikovať ustanovenie § 54 CMP. Súd tiež pri aplikácii predmetného ustanovenia môže vyhodnocovať, ktorý z účastníkov spôsobil, že konanie muselo prebehnúť.

8. Odvolací súd má z obsahu súdneho spisu preukázané, že navrhovateľka dňa 23. 01. 2018 podala na súde prvej inštancie návrh na výživné na manželku, ktorým sa domáhala určenia vyživovacej povinnosti počnúc dňom 23. 01. 2018 v sume 200 eur mesačne splatných vždy do 10. dňa v mesiaci vopred a uplatnila si náhradu trov konania. Poukázala na skutočnosť, že v čase podania návrhu sa na Okresnom súde Nové Zámky viedlo konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Uviedla, že odporca od 16. 08. 2017 jej ani maloletej neprispieva na výživu a že je na rodičovskej dovolenke a osobne sa stará o maloleté dieťa, pričom nepoberá rodičovský príspevok ani nepoberá prídavok na dieťa. Návrh bol odporcovi doručený dňa 16. 02. 2018. Vo vyjadrení k návrhu odporca uviedol, že manželstvo už zaniklo rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 16. 02. 2018, č. k. 11P/297/2017 a poprel dôvodnosť tvrdení navrhovateľky. Tvrdil, že navrhovateľka vybrala z účtu odporcu väčšiu sumu peňazí, ktorú sama spotrebovala po odsťahovaní sa zo spoločnej domácnosti. Uviedol, že nemá záujem o riešenie veci súdnou cestou, a preto uhradil navrhovateľke sumu 200 eur na jej účet dňa 13. 03. 2018. Z uvedeného dôvodu navrhol, aby súd konanie zastavil a aby žiadnemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania. Poukázal na to, že navrhovateľka pristúpila k podaniu žaloby bez toho, aby vôbec mala k tomu dôvod, pričom nevyužila mimosúdne riešenie sporu a ani nikdy nepožadovala výživné po odsťahovaní zo spoločnej domácnosti. Tvrdil, že v Rakúsku je podaná žiadosť o priznanie rodičovského príspevku, ktorý by mal byť vyplatený aj spätne v dohľadom čase. Na pojednávaní dňa 10. 04. 2018 zobrala navrhovateľka návrh späť. Následne súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že v dôsledku využitia dispozičného práva navrhovateľky, t. j. späťvzatia návrhu nemohlo byť v prejednávanej veci meritórne rozhodnuté. V civilnom sporovom konaní sa v prípade späťvzatia žaloby pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania skúma procesné zavinenie zastavenia konania. Ak podľa CSP vezme návrh späť žalobca, nárok na náhradu trov konania má žalovaný. Z tejto povinnosti sa však môže žalobca vyviníť za splnenia dvoch podmienok: žaloba bola podaná dôvodne a späťvzatie žaloby zaviniť svojím správaním žalovaný. Za splnenie týchto dvoch predpokladov vznikne nárok na náhradu trov konania žalobcovi. V prejednávanej veci je zrejmé, že návrh vzala späť navrhovateľka, pretože odporca po začatí konania splnil to, čo požadovala. Ako bolo vyššie uvedené, pravidlá podľa CSP pre priznanie nároku na náhradu trov konania v konaniach podľa CSP nemožno uplatňovať a podľa CMP platí generálna klauzula, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ibaže by bolo spravodlivé niektorému z účastníkov nárok na náhradu trov konania priznať. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie sa aplikáciou § 55 CMP v dostatočnom rozsahu zaoberal a svoje rozhodnutie aj podľa § 220 CSP náležite odôvodnil. Navrhovateľka v odvolaní namietala, že to, že sa odporca dal právne zastúpiť neodôvodňuje nepriznanie náhrady trov konania. K tejto námietke navrhovateľky odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutočnosťou, že sa odporca nechal zastúpiť právnym zástupcom a preto navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal ani nezdôvodňuje. Nie je možné ani preskúmať, či bol návrh podaný dôvodne, pretože nedošlo k prejednávaniu veci samej. Navrhovateľka namieťa, že je na rodičovskej dovolenke, sama sa stará o maloleté dieťa, nepoberá rodičovský príspevok a ani prídavok na dieťa. Z konania odporcu je však viditeľné, že je ochotný navrhovateľke prispievať na výživu pre ňu ako aj maloleté dieťa a vzniknutú situáciu chce riešiť mimosúdnou cestou. Pretože navrhovateľka v konaní nepreukázala, že si výživné od navrhovateľa nárokovala aj pred podaním návrhu a rovnako nepreukázala, že odporca odmietal výživné platiť, odvolací súd stotožňujúc sa so závermi súdu prvej inštancie uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku, dospel k záveru, že výrok o trovách konania je potrebný ako vecne správny potvrdiť. Navyše navrhovateľka zastúpená právnym zástupcom si od podania návrhu na začatie konania musela byť vedomá rizika, že bude trovy konania konania znášať sama, resp. o tejto skutočnosti mala byť advokátom poučená.

10. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP, a to tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nebol dôvod na postup podľa § 55 CMP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).